

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cebotari Angela în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

*Isac Cătălin XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 07.11.2019 până la 23.12.2019;

Instanța de apel de la 28.01.2020 până la 24.06.2020;

Instanța de recurs de la 29.09.2020 până la 03.03.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 23 decembrie 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, *Isac Cătălin XXXXX* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. art. 42 alin. (5), 26, 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal coroborat cu art. art. 70 alin. (3), 81 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de circulația drogurilor pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost admis parțial demersul procurorului prin care s-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3 360 (trei mii trei sute șaiszeci) lei, pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară și s-a respins încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 100 (una sută) lei suportate pentru procurarea bunurilor de birotică.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, *Isac Cătălin XXXXX*, urmărind scopul de a pune în circulație ilegală substanțe narcotice în proporții deosebit de mari, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, au dus tratative din numele acestora cu persoana pe nume Eugen (Botnaru Sergiu) în vederea realizării acestuia a unui kg de hașiș contra sumei de 170 000 lei, realizare care inițial urma să fie efectuată la 29.07.2019, însă a fost contramandată pentru o altă dată.

Astfel, de la data respectivă și până la 03.09.2019, Isac Cătălin, la indicația altor persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, a purtat discuții cu persoana pe nume Eugen (cumpărător), referitor la cantitate, calitate, preț și locul încheierii tranzacției. Ulterior, la 03.09.2019 când urma să aibă loc transmiterea substanțelor narcotice, o altă persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, a fost reținută.

Tot atunci, Isac Cătălin, recunoscându-și faptele sale și acceptând de a conlucra cu organul de urmărire penală în vederea identificării tuturor făptuitorilor și acumulării probatoriului pe cazul dat, a contactat pe o altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, aceasta fiind cea care urma la indicația unei alte persoane în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, să aducă în localitatea Slobozia-Cremene substanțele narcotice, care urmau să constituie obiectul tranzacției de vânzare-cumpărare dintre ultimul și persoana pe nume Eugen, comunicându-i că cumpărătorii au sosit și este necesar să se apropie cu marfa respectivă.

Din lipsă de transport, o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, i-a comunicat lui Isac Cătălin că tranzacția urmează să aibă loc în localitatea Racovăț, Soroca. Ulterior, Isac Cătălin împreună cu colaboratorii de poliție s-au deplasat la întâlnirea cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, a prezentat drept probă o cantitate mică de marihuana, după care împreună cu ultimii s-au deplasat în extravilanul localității Racovăț, Soroca, arătându-le acestora 2 sectoare de teren în mijlocul unei fâșii forestiere unde avea plantate 19 plante de cânepă, care au fost cultivate de către acesta și bine îngrijite.

Odată legitimându-se ca colaboratori de poliție, persoana a recunoscut faptul că a plantat plantele respective și le-a îngrijit, iar la indicația altei persoane în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, urma să le realizeze unor persoane necunoscute, însă realizarea substanțelor narcotice promise de către o altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, nu a avut loc din motiv că la 03.09.2019 a fost reținut.

Potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-915 din 16.09.2019, masa vegetală, de culoare verde, uscată, mărunțită, prezentată la examinare într-un plic de culoare albă, depistată și ridicată la data de 03.09.2019 în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală, care a fost predată benevol de către Fedco Ion Ion, a.n. 1981, în timp ce se afla în localitatea Racovăț, Soroca, conține - tetrahidrocannabinol, prin urmare reprezintă marihuana, care face parte din categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante - marihuana (materie uscată) constituie 0,762 gr.

Potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-917 din 25.09.2019, plantele în număr de 19 ridicate la 03.09.2019 din fâșia forestieră amplasată în extravilanul localității Racovăț, Soroca reprezintă plante de cannabis, care se atribuie la substanțe stupefiante.

Acțiunile inculpatului Isac Cătălin au fost încadrate juridic în baza art. art. 42 alin. (5), 26, 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal – „*complicitate la pregătirea distribuirii ilegale a substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, cu utilizarea drogurilor a cărora circulație în scopuri medicinale este interzisă, săvârșită în proporții deosebit de mari*”.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, inculpatul Isac Cătălin a declarat apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, în privința sa, să fie aplicate prevederile art. 79 și 90 Cod penal.

În motivarea cererii de apel, inculpatul a menționat că la individualizarea pedepsei și modul de executare acesteia, prima instanță nu a luat în considerare următoarele circumstanțe atenuante: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, colaborarea cu organele de urmărire penală în vederea descoperii faptelor imputate, pe care le-a comis în perioada minoratului, neavând antecedente penale și caracterizându-se pozitiv la locul de trai.

La fel, apelantul și-a manifestat dezacordul față de achitarea cheltuielilor judiciare în sumă de 3 360 lei suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, întrucât, consideră că aceste acțiuni procesuale au fost dispuse din oficiu, de către organul de urmărire penală, și respectiv ele urmează a fi trecute în contul statului, conform prevederilor art. art. 227 alin. (3) și 229 alin. (1) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a subliniat că prima instanță corect și în mod obiectiv a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea faptei imputate prin actul de învinuire și că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, s-a acordat o deplină eficiență dispozițiilor art. art. 61, 75 Cod penal, ținându-se cont de: personalitatea inculpatului, care este pentru prima dată în conflict cu legea penală; faptul că a săvârșit infracțiunea în perioada minoratului, fiind reținute în privința sa prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal și art. 81 alin. (2) Cod penal, reieșind din caracterul neconsumat al infracțiunii. Mai mult de atât, pentru faptul că cauza penală a fost judecată în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură, inculpatului i s-a stabilit o pedeapsă definitivă în limita minimă prevăzută de norma sus-menționată.

Mai mult, la examinarea cauzei, prima instanță a ținut cont de acele împrejurări, pe care apărarea le invocă ca fiind niste circumstanțe atenuante, cum ar fi: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, colaborarea activă la descoperirea crimei, acceptarea probatoriului administrat, ce în ansamblu au determinat aplicarea pedepsei penale în limita minimă prevăzută de legiuitor, fiind imposibilă aprecierea lor prin intermediul prevederilor art. 79 Cod penal, pentru a nu le acorda o dublă valență.

Totodată, instanța de apel a conchis ca fiind neîntemeiată solicitarea inculpatului privind încasarea din contul său a cheltuielilor judiciare în sumă totală de 3 360 lei

suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară, pe motiv că prima instanță corect a argumentat necesitatea și cazurile care fac posibilă încasarea acestora din contul inculpatului, or potrivit normei art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, ea fiind aplicabilă cazului din speță, dat fiind constatarea materiei prezentată spre examinare la categoria substanțelor narcotice sau psihotrope, tipul și cantitatea acestora.

În continuare celor expuse mai sus, instanța de apel a făcut referire la norma din art. 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, care prevede că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau trecute în contul statului, instanța de judecată având marja aprecierii posibilității de a-i impune condamnatului recuperarea cheltuielilor judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării lui cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat (...) sau să-l elibereze de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, (...) atunci când plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lui.

Respectiv, obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, iar voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile pentru efectuarea expertizelor. Astfel, scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte o excepție, dar nicidecum o regulă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către *avocatul Cebotari Angela în numele inculpatului*, care invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, inculpatului Isac Cătălin să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal.

În susținerea celor solicitate, recurenta a indicat următoarele motive:

- consideră neîntemeiat refuzul instanțelor de judecată de a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece inculpatului i s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, iar dispoziția normei vizate permite suspendarea executării pedepsei atunci când se stabilește o pedeapsă cu închisoare de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție;

- corectarea inculpatului este posibilă fără privarea acestuia de libertate, deoarece cel din urmă a participat activ la descoperirea grupului criminal, fiind posibilă aplicarea prevederilor la art. 79 Cod penal în privința sa. Mai mult de atât, inculpatul a colaborat cu organul de urmărire penală la descoperirea infracțiunii, fiind convins de faptul că va beneficia de o reducere considerabilă a pedepsei penale, însă cu toate acestea instanțele de

judecată nu au luat în considerare circumstanțele date la stabilirea categoriei pedepsei penale;

- consideră neargumentată respingerea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal din următoarele considerente:

Potrivit doctrine judiciare temei pentru stabilirea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege servește existența unor circumstanțe excepționale ce micșorează considerabil dauna infracțiunii săvârșite. Alin. (l) art. 79 Cod penal concretizează conținutul acestor circumstanțe excepționale legându-le de:

- a) scopul și motivele infracțiunii;
- b) rolul vinovatului, comportamentul acestuia în timpul și după consumarea infracțiunii;
- c) contribuția activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia;
- d) alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecinței.

În calitate de circumstanțe excepționale pentru o pedeapsă mai blândă pot servi atât circumstanțele separate distincte prevăzute în art. 76 Cod penal, cât și cumulul lor, precum și alte circumstanțe ce atenuează răspunderea, neenumerate în lege.

5.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Concomitent, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar declarat, Colegiul penal constată că recurenta nu este de acord cu individualizarea și modalitatea de executare a pedepsei stabilite inculpatului Isac Cătălin de către instanțele ierarhic inferioare.

Astfel, referitor la alegațiile recurente privind posibilitatea executării pedepsei definitive stabilite inculpatului în condiții non privative de libertate, adică prin prisma art. 90 Cod penal, instanța de recurs notează că instanțele de fond corect au reținut prevederile art. 90 alin. (4) Cod penal unde este stipulat că: „*Persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei periculoase sau deosebit de periculoase, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.”*

În acest context, este relevantă sancțiunea dispoziției art. 217¹ alin.(4) lit. d) Cod penal, unde legiuitorul a stabilit o pedeapsă cu închisoare de la 7 la 15 ani, iar prin trimitere la dispoziția art. 16 alin. (5) Cod penal este stipulat că: *„Infrațiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.”*

Acestea fiind reflectate, instanța de recurs subliniază că, reieșind din norma art. 90 alin. (1) Cod penal, legiuitorul a prevăzut condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei doar pentru comiterea infracțiunilor cu un anumit grad de pericolozitate, aici avându-se în vedere: infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave.

Tot aici, Colegiul penal remarcă faptul că recurenta greșit a interpretat caracterul permisiv al normei prevăzute la art. 90 alin. (1) Cod penal, or deși inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cel din urmă a comis o infracțiune deosebit de gravă, și din acest motiv condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este posibilă în cazul inculpatului Isac Cătălin.

În continuare, în recursul declarat se critică modalitatea de individualizare a pedepsei și omisiunea instanțelor de fond de a reține prevederile art. 79 Cod penal, din moment ce la caz sânt prezente circumstanțe care permit aplicarea unei pedepse sub minimul prevăzut de lege.

Referitor la argumentul vizat, Colegiul penal subliniază că prima instanță a reținut drept circumstanțe atenuante următoarele: persoana inculpatului, care la locul de trai se caracterizează pozitiv, recunoașterea vinovăției, săvârșirea infracțiunii în timpul minoratului (f.d. 160, verso, vol. II).

Totodată, argumentul dat a constituit obiect de discuție și la judecarea cauzei în ordine de apel, asupra căruia instanța de apel s-a expus prin următoarele: *„...la examinarea cauzei, instanța de fond a ținut cont de acele împrejurări, pe care apărarea le invocă ca fiind niște circumstanțe atenuante, cum ar fi: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, ajutorul activ la descoperirea crimei, acceptarea probatoriului administrat, ce în ansamblu au determinat aplicarea pedepsei penale la limita minimă prevăzută de legiuitor, fiind imposibilă aprecierea lor prin intermediul prevederilor art. 79 Cod penal, pentru a nu le acorda o dublă valență.”* (f.d. 203, vol. II).

Prin urmare, Colegiul penal consideră că la caz, instanțele ierarhic inferioare nu au comis careva erori de drept care ar determina instanța de recurs să intervină în hotărârile adoptate, or acestea sunt legale, pe deplin motivate și întemeiate sub aspectul stabilirii vinovăției inculpatului și individualizării pedepsei, cu reținerea completă și corectă a tuturor circumstanțelor cauzei și a noilor limite de pedeapsă, în temeiul art. 70 alin. (3) și 81 alin. (2) Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează că, argumentele invocate de recurentă sunt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cebotari Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iunie 2020, în cauza penală în privința lui *Isac Cătălin XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *01 aprilie 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan